

Formation of handouts for foreign language lessons based on the interests of children

Abror YULDOSHOV¹

Karshi State University

ARTICLE INFO

Article history:

Received December 2023

Received in revised form

15 December 2023

Accepted 20 January 2024

Available online

15 February 2024

Keywords:

foreign language,
lesson,
handouts,
children,
motivation, education.

ABSTRACT

This article discusses the formation of educational material in foreign language lessons, taking into account the interests of children, stimulating their activity, encouraging participation, promoting controlled learning and involvement in the topic, etc.

2181-1415/© 2024 in Science LLC.

DOI: <https://doi.org/10.47689/2181-1415-vol5-iss1/S-pp286-290>

This is an open access article under the Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ru>)

Chet tili darslarida tarqatma materiallarni bolalarning qiziqishidan kelib chiqqan holda shakllantirish

ANNOTATSIYA

Kalit so'zlar:

chet tili,
dars,
tarqatma materiallar,
bolalar,
rag'batlantirish,
ta'lim.

Ushbu maqolada chet tili darslarida tarqatma materiallarni bolalarning qiziqishidan kelib chiqqan holda shakllantirish, bolalarning faolligini rag'batlantirish, faol ishtirokni rag'batlantirish, nazorat ostidagi ta'limga hissa qo'shish, mavzu bo'yicha ishtirok etish va boshqalar to'g'risida yozilgan.

Формирование раздаточного материала на уроках иностранного языка исходя из интересов детей

АННОТАЦИЯ

Ключевые слова:

иностранный язык,
урок,
раздаточные материалы,
дети,
мотивация,
обучение.

В данной статье рассматривается формирование учебного материала на уроках иностранного языка с учетом интересов детей, стимулирование их активности, поощрение участия, содействие контролируемому обучению и вовлечение в тему и т.д.

¹ Teacher, Karshi State University.

O'qitishda vizualizatsiya printsipti uzoq vaqtdan beri ma'lum. U ko'plab taniqli o'qituvchilar, olimlar va pedagoglar tomonidan ishlab chiqilgan va bugungi kunda ham o'z ahamiyatini yo'qotmagan. Ko'rgazmali qurollar va tarqatma materiallar bolalarda ijobiy motivatsiyani shakllantirish, aqliy faoliyatni rag'batlantirish va engillashtirish, diqqatni rivojlantirish omillari hisoblanadi. Mening ishimda, ingliz tili o'qituvchisi amaliyotida men vizualizatsiyadan ma'lumotni yodlash va saqlashning qo'shimcha vositasi, bolalarning vizual xotirasini rivojlantirishga hissa qo'shadigan yorqin mos yozuvlar signali sifatida foydalanaman.

Ta'limda vizualizatsiya katta natijalarga olib kelishining sababi quyidagilardan iborat: boshlang'ich maktab bolalari, shuningdek, o'rta maktab bolalari vizual-majoziy fikrlash bilan ajralib turadi. Bolalar shakllar, ranglar, tovushlar, hislar haqida fikr yuritadilar. Bola uchun og'zaki tavsif va tushunchalarni eslab qolish qiyinroq, aniq ob'ektlar va tasvirlarni eslash osonroq. Maktab bolalari uchun o'rganilayotgan mavzuni qo'l bilan ko'rish, ko'rish va eshitish muhimdir. Demak, ta'lim jarayoni samarali bo'lishi uchun insonning barcha sezgi organlarini idrok etishga jalb qilish kerak. Bu naqsh ko'rinish printsiptida aks ettirilgan. Ko'rgazmali qurollar orasida maktab bolalarining turli analizatorlariga ta'sir ko'rsatadiganlar mavjud [1].

Eshitish vizualizatsiyasi mavjud. Bular turli xil radio dasturlarning audio yozuvlari, intervyular, monologlar va boshqalar. O'z ishimda bolalarning talaffuz ko'nikmalarini rivojlantirish uchun ushbu turdagi materiallardan muntazam foydalanaman. (bu frazali urg'u, to'g'ri intonatsiya).

Yosh bolalarga chet tillarini o'rgatish ularni keng doiradagi odamlar bilan yaxshiroq muloqot qilish va boshqa madaniyatlarga umrbod qadrlashni rivojlantirish yo'liga kirishishi mumkin. Misol uchun yangi tillarni o'rganish bilan bog'liq ko'plab kognitiv afzalliklar mavjud, masalan, kuchli xotira, muammolarni hal qilish va tinglash qobiliyati. Tarqatma materiallarni bolalarning qiziqishlariga qarab tanlash eng samarali usul hisoblanadi.

Klassik tarqatma material o'qitishda eng ko'p ishlatiladigan manbalardan biridir. Lekin yaxshi tarqatma nima qiladi? Bu erda EF xodimi Mark Kets sizni yaxshidan fantastikgacha olib borish uchun o'zining eng yaxshi 10 ta maslahatini beradi.

Birinchi, nima uchun biz tarqatma materiallardan foydalanamiz?

Bu biz hamkorlik qilmaydigan nusxa ko'chirish mashinalari bilan kurashishni yaxshi ko'rganimiz uchun emas, to'g'rimi? Darhaqiqat, tarqatma materiallar bolalarning o'rganishini bir necha jihatdan qo'llab-quvvatlaydi. Yaxshi foydalanilganda ular:

1. Bolalarning faolligini rag'batlantirish (axir, bolalarlar o'rtasidagi muloqot asosiy hisoblanadi);

2. Faol ishtirokni rag'batlantirish (bolalarni javoblarni qoshiq bilan to'ydirishni kutmaslikka o'rgatish);

3. Nazorat ostidagi ta'limga hissa qo'shish (bolalarga savollar, mashg'ulotlar va yozish uchun joy berish);

4. Sinfning o'quv natijalarini qo'llab-quvvatlang (chalg'itish yoki chalg'itishdan ko'ra maqsadlar sari harakat qilish orqali);

5. Mavzu bo'yicha ishtirok etish (axborot mantiqiy tarzda tashkil etilgan va taqdim etilganda);

6. Sinfda o'rgatilgan ko'nikmalarga asoslang (va ishlash uchun qadamlarni qo'shing) [2. 215-220].

90-yillar allaqachon o'tib ketdi va ular bilan birga kulgiga sabab bo'ladigan g'alati Clip Art rasmlari va boshqa hech narsa yo'q. Har holda, tarqatma materiallaringizga rasmlarni qo'shing – lekin ulardan samarali va ongli ravishda foydalanishni unutmang:

Matnni yaxshilaydigan va qo'llab-quvvatlaydigan rasm va grafiklarni tanlang

Ulardan o'rganishga yordam beradigan tarzda foydalaning (shunchaki ko'ngil ochish o'rniga)

Zarur bo'lganda diagrammalar va rasmlarni belgilang (yoki bolalarlar uchun bo'sh joy qoldiring)

Oldinda bo'lganingizda to'xtang: kamroq (haqiqatdan ham!) ko'proq

Mark Kettning ajoyib tarqatma materiallar uchun 10 ta maslahati

Endi biz tarqatma materiallardan foydalanishning "nima uchun"ni bilamiz, "qanday" haqida nima deyish mumkin?

1. O'z auditoriyangizni biling

Xuddi marketologlar kabi, tarqatma materiallarni ishlab chiqishda o'qituvchilar ham o'zlarining maqsadli auditoriyasining batafsil rasmini doimo yodda tutishlari kerak. Sizning maxsus sinfingiz – ularning yoshi, darajasi, qiziqishlari, ehtiyojlari, kuchli va zaif tomonlari – siz yaratgan tarqatma material turiga ta'sir qiladi. Ideal holda, sizning tarqatma materialingiz yosh va darajaga mos bo'ladi, qiziqish uyg'otadi, shu darajadagi o'quv ehtiyojlarini qondiradi, ko'nikmalarni oshiradi va qiyinchiliklarni ta'minlaydi [3] [4] [5].

2. O'z umidlaringiz haqida aniq gapiring

Bolalarlar natija qanday bo'lishi kerakligini bilsalar, ular bu borada faol harakat qilishlari mumkin. Har doim o'z taxminlaringizni sodda tarzda bildiring yoki muqobil ravishda bolalarlarga maqsad va natijalarni mustaqil ravishda belgilash uchun zarur ko'nikmalarga ega bo'lishga yordam bering.

3. Bo'shliqdan samarali foydalaning

Ish bilan band bo'lgan tarqatma materiallar vizual ravishda charchatadi, qo'ldagi materiallarni olib tashlaydi, chalkashliklarni keltirib chiqaradi va bolalarlarning ko'zlarini o'g'irlab, ularni noto'g'ri elementlarga qaratadi. Sinfingiz diqqatini yozish mazmuniga yo'naltirish uchun bo'sh joydan o'zingizning foydangiz uchun foydalaning.

4. O'zaro munosabatlarni rag'batlantirish

Tarqatma materiallar bo'shliqlarni to'ldirishdan ancha oshib ketadi. Bolalarlarni oyoqqa turg'izish, birgalikda ishlash, bir-birlariga qarshi chiqish va mavzuni muhokama qilish uchun o'zingiznikidan foydalaning.

5. Tarqatma materiallaringiz bilan nima bo'lishini o'ylab ko'ring

Hech bo'lmaganda, bir necha marta ishlatilishi mumkin bo'lgan tarqatma materiallarni loyihalashga harakat qiling, masalan, sinfda keyin yana uy vazifasi va keyinroq ko'rib chiqish uchun. (Oddiy raqamlash tizimi va formatlashda izchillik katta yordam beradi). Tarqatma materiallarga ega bo'lish uchun ularni yaratmang: agar kontseptsiya yoki sinf talab qilmasa, uni yaratishingiz kerak deb o'ylamang. Bir martalik keraksiz tarqatma materiallar va qo'shimcha qiymatga ega bo'lmaganlar tezda yo'qoladi yoki tashlab yuboriladi – bu yaxshi o'qitish yoki ekologik amaliyot emas [6] [7] [8. 37-43].

6. O'rganishni differensiallash

Har qanday sinfda siz kinestetik, eshitish yoki vizual o'rganishda muvaffaqiyat qozonadigan bolalarlarga ega bo'lasiz. Har bir ta'lim turining kuchli tomonlariga mos keladigan tarqatma materiallar yaratish orqali ularning ehtiyojlarini qondiring. An'anaviy mashg'ulotlardan o'tish va qo'llanma sifatida tarqatma materialdan foydalangan holda bolalarlar o'rtasidagi muloqotni rag'batlantirish orqali dinamizm yarating.

7. Sinf xonasini aylantiring

Bolalarlaringiz navbatma-navbat dars o'tadigan darsni osonlashtirishga harakat qiling, bunda tarqatma materialdan "dars" uchun asos sifatida foydalaning.

8. Ko'rish va qilish o'rtasidagi farqni yo'q qiling

O'qituvchi sizga javob beradi degan umiddan xalos bo'lish orqali bolalarlarga kuch-quvvat bering. Javoblarni topish uchun ularni til qobiliyatlaridan faol foydalanishga chaqiring; mustaqil ravishda yoki sherik bilan maslahatlashgan holda.

9. Muloqotni rag'batlantirish

Muloqot chet tilini o'rganayotgan bolalarlar uchun asosiy maqsaddir. Tarqatma materiallar bolalarlarning bir-biri bilan gaplashishini talab qilib, kommunikativ ta'limni rag'batlantirishga ishonch hosil qiling.

10. Ularni o'zingizga xos qiling

Tarqatma materiallaringizni o'qituvchi sifatida o'zingizga xos qilib qo'ying: qiziqish va aloqani oshirish uchun ovozingiz bilan yozing, hazildan foydalaning yoki darsni hazilga qo'shing.

Boshlang'ich maktablarda diagramma vizualizatsiyasi, shuningdek, mantiqiy-funksional diagrammalar va jadvallar ko'rinishidagi tarqatma materiallar faol qo'llaniladi. (jadvallarga misollar).

Tarqatma materiallar har kimga topshirilgan vazifani, asosan nutqni hal qilish imkoniyatini beradi.

Zamonaviy sharoitda, chet tillarini o'qitishning asosiy maqsadi talaba shaxsini rivojlantirish bo'lsa, ko'rish va tarqatma materiallar izchil nutqni qurish uchun asos bo'lib xizmat qiladi, o'zlashtirilgan material hajmini kengaytiradi, ijodiy tasavvurni o'rgatadi va butun dunyoqarashini osonlashtiradi. chet tilini o'rganish jarayoni [9. 1937-1943] [10. 206-209] [11. 95-101] [12. 24-29].

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Maxmudov, Q. S. O. G. L., Shayxislamov, N. Z. O. G. L., & Jo, B. B. O. G. L. (2020).

O'zbek va xorijiy tillarda antonimlar tavsifi, o'rni va ularning turli jihatdan tasniflanishi. *Science and Education*, 1(Special Issue 3).

2. Juraboyev, B. B. (2020). Nemis tilini o'qitishda kommunikativ yondashuv. *Science and Education*, 7(7), 215-220.

3. Joraboyev, B. B. O. (2021). Using authentic materials in English lessons. *Academic research in educational sciences*, 2(2).

4. Joraboyev, B. (2020). Nemis tilida juft otlar va ularning o'zbek tilida ifodalanishi. *Science and Education*, 1(Special Issue 4).

5. Журабоев, Б. (2020). Мотивированные люди для удовлетворения своих собственных потребностей. *Academic research in educational sciences*, (3).

6. Juraboyev, B. B. U. (2021). Problems and solutions for online teaching and learning of foreign languages. *Academic research in educational sciences*, 2(Special Issue 2).

7. Samarova, S. (2018). Forming Creative Vision of Person as Universal Method Enhancing Creativity. *Eastern European Scientific Journal*, (6).

8. Samarova, S. R. (2019). Methods and technologies for the development of creative thinking of pupils. *European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences*, 7(10), 37-43.

9. Samarova, S. R., & Mirzayeva, M. M. (2020). The problem of the formation of creative abilities of students in foreign psychology. *An International Multidisciplinary Research Journal*, 10(5), 1937-1943.

10. Рахманова, М. К. (2019). Ёшларнинг маънавий тарбиясида қадимги Ўрта Осиё маънавий-маданий меросининг аҳамияти. “Глобаллашув шароитида ватанпарварлик тарбиясининг маънавий-маърифий технологиялари” республика илмий-амалий конференцияси, 206-209.

11. Рахманова, М. К. (2019). Изучение стратегии обучения. Приоритетные векторы развития промышленности и сельского хозяйства материалы II международной научно-практической конференции, 7, 95-101.

12. Рахманова, М. К. (2019). Талабаларда ижтимоий фаолликни ривожлантиришнинг назарий методологик асослари. *Халқ таълими*, (1), 24-29.

13. <https://teacherblog.ef.com/10-tips-for-writing-esl-handouts/>

14. <https://blog.education.com/2020/11/19/learn-a-foreign-language-with-these-literacy-worksheets/>